

Disposition 1

- Åh nej - skal vi nu til at bruge flere kilder?
Om nytten af at arbejde med aviser
- Hvornår findes der aviser fra?
- Avisen som kilde
- Hvilke aviser findes der?

Disposition 2

- Hvor finder jeg aviserne?
- Brugen af aviser
- Eksempler på indhold
- Lidt inspiration

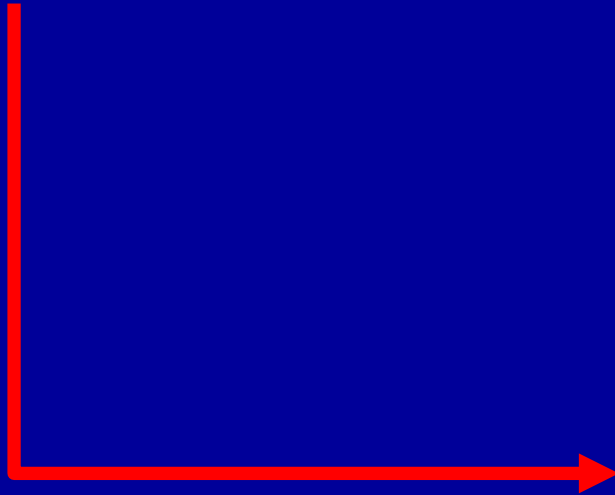
Vores
sædvanlige
udgangspunkt

Ane Hansdatter gift
med Jørgen Johansen

		Døde		Kvindekøn.			
Nr.	Dødsdagen (Aar og Datum) og Dødsstedet (Paa Landet: Byen, Sognet og Herredet. I Købstad: Købstaden og tillige Sognet, hvis der i Byen er mere end 1 Sogn).	Begravelsesstedet (Kirkegaardens, Sognets og Herredets (Købstadens) Navn) og Begravelsesdagen (Aar og Datum).	Den afdødes fulde Navn (saa vidt muligt efter forevist Daabs- eller Fødselsattest eller ved Eftersyn i Kirke- bog).	Den afdødes Stilling og Bopæl (o: sidste faste Opholdsted, betegnet paa Landet ved Byen, Sognet og Herredet, i Køb- stad ved Købstaden, Gaden og Husnummeret) samt, for saa vidt Oplysning derom kan erholdes, tillige den afdødes Fødested og Forældrenes (ved uægte fødte Moderens) fulde Navn, Stilling og Bopæl. Hvis den afdøde var eller vides at have været gift, an- føres tillige dette samt, saa vidt muligt, Ægtefællens fulde Navn og Stilling og deres sidste fælles Bopæl.	Alder. (Naar den afdøde var over 1 Aar, angives Alderen med det fyldte Aar.)	Af hvilken Præst Begravelsen er forrettet.	Anmærkninger.
1	1900 Aar 10 Januar 1900 paa Viddby Havn Bjærnede Sogne Alsted Skovod	Bjærnede Kirkegaard Bjærnede Sogne Alsted Skovod Aar 16 Januar 1900 Bjærnede Kirkegaard	Ane Hansdatter	Hustru af Jørgen Johansens Hustru af Viddby Havn, Datter af Christian Hans Jensen af Kirke-Byens Sogne; Hustru af Johannes, født senere Havn Aar 4 Maj 1820. Sidste fulde Bopæl Viddby Havn Bjærnede Sogne. Datter efter Viddby Havn for Christian Hans Jensen af Kirke-Byens Sogne.	49 Aar	Chr. Hansen Sognepræst	

Bjærnede sogns kirkebog
Døde kvindekøn
Januar 1900

I Dag døde min kjære
Hustru, mine Børns
kærlige Mor Ane
Hansdatter i en Alder
af 79 Aar

Det vidste vi da godt i
forvejen!

Аннонсер.

+

Mandag den 8de Januar hjem-
kaldte Gud til den evige Hvile vor
kære Fader og Bedstefader, Mølle-
bygger **P. C. Blom af Alsted**, hvil-
ket bekendtgøres for Slægt og Ven-
ner af hans efterladte.

Begravelsen finder Sted Mandag
den 15de da. fra Alsted Kirke Kl. 1.
Marte Blom. Hans Blom.

Vor kære, lille **Poul-Handrup**
4 $\frac{1}{2}$ Aar gl. døde i Dag.

Begravelsen foregår fra Kapellet
Søndag den 14de da., Kl. 1 $\frac{1}{2}$.

Sore, den 9. Januar 1900.
Adda Clausen. Alfred Clausen.

+

I Dag døde min kære Hustru,
mine Børns kærlige Moder, **Ane
Hansdatter**, i en Alder af 79
Aar, hvilket hermed meddeles Slægt
og Venner.

Husmand **Jørgen Johansen,**
Faldby.

Begravelsen finder Sted Mandag
den 15de da., Kl. 1 $\frac{1}{2}$, fra Bjørnsode
Kirke.

Avisen gengiver som regel

Det der
sker
HER OG
NU

No.	Lødsdage.	Begravelsesdage.	Den Dødes Navn og Tilstand.
	18.8		
7.	p. 8 ^{de} Februar	p. 12 ^{de} Februar	Hans Enevoldsen
8.	p. 8 ^{de} Februar	p. 10 ^{de} Februar	Tedens Hansen
9.	p. 12 ^{de} Februar	p. 18 ^{de} Februar	Hans Hoffmann
10.	p. 2 ^{de} Februar	p. 26 ^{de} Februar	Jens Hansen og hans Hustru
11.	p. 12 ^{de} Marts	p. 15 ^{de} Marts	Jacob Jensen
12.	p. 17 ^{de} Marts	p. 22 ^{de} April	Hans Christensen Hansen
13.	p. 14 ^{de} April	p. 20 ^{de} April	Christen Hansen Jensen
14.	p. 13 ^{de} April	p. 21 ^{de} April	Hans Pedersen
15.	p. 6 ^{de} Maj	p. 12 ^{de} Maj	Toni Christian Mønstang
16.	p. 11 ^{de} Maj	p. 14 ^{de} Maj	Christen Hansen Pedersen
17.	p. 19 ^{de} Maj	p. 25 ^{de} Maj	Christen Christensen Hansen
18.	p. 20 ^{de} Maj	p. 25 ^{de} Maj	Christen Jensen
19.	p. 10 ^{de} Juli	p. 16 ^{de} Juli	Jens Poulsen
20.	p. 21 ^{de} Juli	25 ^{de} Juli	Me. Sanderson
21.	p. 30 ^{de} Juli	p. 3 ^{de} August	Hans Andersen og hans Hustru
22.	16 ^{de} August	p. 22 ^{de} August	Me. Sanderson
23.	p. 23 ^{de} Septbr.	p. 4 ^{de} Oktober	Christen Christensen
24.	p. 4 ^{de} Oktober	p. 10 ^{de} Oktober	Tedens Hoffmann

Den Dødes Alder	Den Dødes Tilstand
13	
8	
23	
74	
62	
72	
69	
64	
78	
72	
47	
72	
80	
51	
46	
54	
85	
70	
71	

Den Dødes Navn, Bopæl og Opførelses Tid	Den Dødes Alder	Den Dødes Tilstand
Jens Hoffmann og hans Hustru	13	
Jens Hoffmann og hans Hustru	8	
Jens Hoffmann og hans Hustru	23	
Jens Hoffmann og hans Hustru	74	
Jens Hoffmann og hans Hustru	62	
Jens Hoffmann og hans Hustru	72	
Jens Hoffmann og hans Hustru	69	
Jens Hoffmann og hans Hustru	64	
Jens Hoffmann og hans Hustru	78	
Jens Hoffmann og hans Hustru	72	
Jens Hoffmann og hans Hustru	47	
Jens Hoffmann og hans Hustru	72	
Jens Hoffmann og hans Hustru	80	
Jens Hoffmann og hans Hustru	51	
Jens Hoffmann og hans Hustru	46	
Jens Hoffmann og hans Hustru	54	
Jens Hoffmann og hans Hustru	85	
Jens Hoffmann og hans Hustru	70	
Jens Hoffmann og hans Hustru	71	

Advertissementer.

I Aftes kaldte Gud til sig vor kjære Fader og Svigerfader, Handskremmer **Joh. C. Kröyer**, i sit 86de Aar, hvilket herved meddeles fraværende Slægt og Venner.

Rudkjöbing den 29de Septbr. 1881.

Paa egne og Södskenes Vegne
Catrine Christiansen, Hendrik Kristiansen,
födt Kröyer.

Begravelsen finder Sted Tirsdagen den 4de Oktober Kl. 12 fra Hjemmet.

Joh. C. Kröyer

Catrine Christiansen
født Kröyer

Hendrik Kristiansen

Langlands Avis sept. 1881

På egne og søskendes vegne

Per har altid
fortalt, at
ALMARS og
ANINES gård
ude i KLØV
Kær brændte

Marmorkirkens 50 Aars Jubilæum.

De Høns til Kongen med Klæde Ribben: Lad Kongen glide sig ved godt at smage.

København (CP). Mandag den 11. November. I Marmorkirken i Aftand af 50 Aarsdagen for Kirkens Indvielse holdtes sig som en solst, som omk. Halvtid.

C. F. Tietgen. Det sigtes den nye Mandag den 11. November at Marmorkirken blev indviert for 50 Aar siden. Den indvielse var det mest smukke Billedet, som indvielsen var smukt, og den indvielse blev Kirkens, der blev indviert i 1776, indviert.

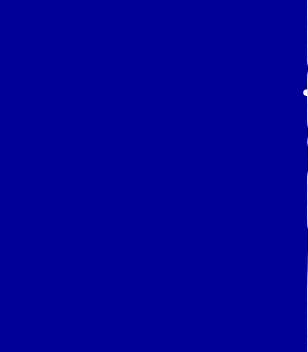
Dramatisk Anholdelse af Pistolrøvere i København.

Gevindagsmanden til Afværgelsen af tre Københavnske Politibestjeres fægt.

København, Lørdag den 11. November. Den 11. November blev der afholdt en stor Kæmpedag i den 22-aarige Viggo Jensen, den 23-aarige Niels Jensen og den 24-aarige John Dreyer. Afværgelsen af de tre Bestjere foretog paa Aarsdagen, hvor Bestjeren blev fægtet.

FRA PARIS

Opklæringen af den Politibestjers ved sin Besøgende i Torsdag, blev de af de afværgende Bestjere paa Ge-

ke Kampvogne vægelseskrigen mod Paris

VOLDSOMT UVEJER over Thy og Han Herred i Gaar.

To Ejendomme brændt i Kløv Kjær og Hjørdemaal Klit.

Flere kraftige Tordenbyger gik i Morgentimerne og Formiddagstimerne i Gaar hen over Thy og Han Herred. Paa Kornmarkerne baade hvor Kornet er høstet og hvor det endnu staar paa Roden voldte Regnen en Del Fortræd. Mange Steder var det høstede Korn tjenligt til at køres i Laden, men efter de meget kraftige Regnskyl i Gaar, vil der gaa nogle Dage, inden det — selv med gunstigt Vejr — vil være tørt nok til at komme i Hus.

I Kløv Kjær og i Hjørdemaal Klit, hvor Uvejret var særligt voldsomt, slog Lynet ned og antændte to Ejendomme, og dræbte et Kreatur paa Marken.

Det kunde ikke betale sig at alarmere Brandvæsenet.

De to Lynnedslag kom paa omtrent samme Tid, nemlig ved 9-Tiden. I Hjørdemaal Klit slog Lynet ned i Jens Moesgaards Ejendom. De

tre gamle Lønger var straastrækte og sammenbygget. Lynet slog ned mellem Laden og Stalden, og paa forlavsende kort Tid var alle Bygningerne omspændt af Flammerne. Det stod hurtigt klart, at det vilde være spildt Ulejlighed at alarmere Falcks Brandvæsen fra Thisted, da Bygningerne vilde være nedbrændt til Grunden, inden Brandvæsenet kunde naa frem. Jens Moesgaard og tilfældige Naboer gik straks i Gang med at bjerge, hvad bjerges kunde. Kreaturerne var, med Undtagelse af en Kalv, paa Marken. Kalven og en So blev hjerget, mens en Polt blev Flammernes Bytte. Den havde været hjerget ud, men løb atter ind. Saa godt som alt Indbo fik man hjerget. Af Avlen indebrændte noget Hø, idet alt Korn endnu stod paa Marken. Familjens Vinterbrændsel brændte ogsaa samt noget Fjerkræ.

Havde kun haft Ejendommen et Aarstid.

Moesgaard havde kun haft Ejendommen et Aarstid. Han, der stammede fra Fjerritslevvegnen, overtog den gamle Ejendom 1. Oktober i Fjor. Han havde forsikret Bygningerne for 15,000 Kr. og Losøret for 19,000 Kr. Mens Losøreforsikringen nok dækker Værdien af det brændte Indbo var Bygningsforsik-

ringen alt for lille.

Fra Naboernes Side blev der vist de Brandlidte stor Hjælpsomhed og Imødekommenhed, og saavel Familjens Medlemmer som det bjergede Indbo blev anbragt hos Naboer og Venner.

Branden i Kløv var mere dramatisk

Den opstod som nævnt omtrent paa samme Tid. Hos Hmd. Almar Jensen opholdt Kønen sig i Sovokammeret, da hun pludselig blev slaet omkuld af Lufttrykket fra et Lyn, der var gaaet ned i Skorstenen. Lynet tændte straks i Sovokammeret og fortsatte ud i Laden, hvor det ogsaa tændte og gik ud gennem Stalden. Almar Jensen kom straks til og fik sukket Ilden i Sovokammeret og Laden, men inden han naaede ud i Stalden, havde Ilden faaet saa godt fat, at der intet var at stille op. Han sørgede for at faa Falck fra Thisted alarmet, og efter at Kønen atter var kommet til Hæfterne efter det Chok, hun havde faaet, gik hun og Manden og Børnene i Gang med at bjerge Indboet ud. Snart kom Naboer til og hjalp med Redningsarbejdet.

Da Falck fra Thisted kom til Stedet, var hele den lange, eenlængede Bygning omspændt af Flammer.

(Fortættes Side 5).

Sydsjælland

S	M	T	O	T	F	L
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	Kr. Frederik

Vejret.

Udsigt. Østlige Vinde, tildels
frost.

Bekendtgørelser.

Vor kære Fader,
pens Lærer M. A. T. Kann,
døde i Dag.

Valby, den 2. Marts 1916.

Hans Børn.

Begravelsen finder Sted Onsdag
den 8. Marts fra Fensmark Kirke
Kl. 12¹/₂.

Vejret
Udsigt Østlige vinde,
tildels Frost

Togliste.

(F. betyder Ferjontog, S. — Iltog, G. — Godstog.)

Kjøbenhavn—Masnedsfund.

	F.	S.	G.	G.	F.	F.
Kjøbenhavn Afg.	7,25	8,45	10,00	1,45	5,45	8,35
Frederiksb. Anf.	7,31	"	10,07	1,52	5,51	8,41
Afg.	7,33	"	10,12	1,57	5,53	8,43
Glostrup . . .	7,44	"	10,29	2,14	6,05	"
Taastrup . . .	7,54	"	10,42	2,27	6,16	"
Hedehusene . .	8,06	"	10,59	2,44	6,29	"
Roeskilde Anf.	8,16	9,19	11,13	2,57	6,42	9,18
Afg.	8,24	9,22	11,34	3,20	6,47	9,23
Havdrup . . .	8,40	"	12,01	3,45	7,03	9,39
Rjøge . . . Anf.	8,55	9,48	12,22	4,06	7,17	9,53
Afg.	8,58	9,52	12,39	4,30	7,24	9,59
Thureby . . .	9,25	"	1,14	5,05	7,50	10,21
Hassel . . .	9,38	"	1,39	5,30	8,15	10,36
Olstrup . . .	9,54	"	2,07	5,55	8,31	10,53
Næstved . . Anf.	10,03	10,38	2,22	6,10	8,40	11,03
Afg.	10,08	10,43	2,43	6,32	8,45	11,08
Lou	10,21	"	3,04	6,53	8,58	11,21
Lundby . . .	10,31	"	3,20	7,08	9,08	11,31
Bordingborg Anf.	10,47	"	3,40	7,28	9,24	11,47
Afg.	10,49	"	3,48	7,35	9,26	11,49
Masnedsfund Anf.	10,55	11,20	3,55	7,40	9,30	11,54
Drejøved . . .	12,05	12,05				

Post-Tagter.

A. Løse Breve:

Almindelige, frankerede Breve og Brevfort 8 Dre, bo. ufrankerede Breve 16 Dre, frankerede Korsebaandsforsendelser og Vareprover, der ikke indeholde skrevne Sager, 4 Dre, for hver Forsendelse indtil 50 Kvints Vægt.

For anbefalede Brevforsendelser betales endvidere 16 Dre.

Lokalforsendelser: Frankerede Brevforsendelser (inkl. Brevfort) 4 Dre, ufrankerede Brevforsendelser 8 Dre, for hver Forsendelse indtil 50 Kvints Vægt.

For anbefalede Brevforsendelser betales endvidere 16 Dre.

B. Pengebreve:

For hvert Brev 16 Dre og desuden en Assurancepræmie af 8 Dre for hver 200 Kr.

Lokalforsendelser: For hvert Brev 8 Dre og desuden en Assurancepræmie af 4 Dre for hver 200 Kr.

For Estertællingen af Pengebrevets Indhold beregnes for 400 Kr. 8 Dre og hver 400 Kr. derover desuden 2 Dre.

C. Pakkeforsendelser

(alm. Pakker, Pengepakter, Poser osv.):

Naar ingen Værdi er angivet, 12 Dre for hver Pakke, med Tillæg af 4 Dre pr. Pk.

Lokalforsendelser: Naar ingen Værdi er angivet 8 Dre for hver Pakke, med Tillæg af 4 Dre pr. Pk.

Naar Værdi er angivet beregnes der for Assurancepræmie som med Pengebreve. — For Estertælling af

Pengepakkens Indhold beregnes den samme Betaling som ved Pengebreve. Pengebreve, hvis Indhold ikke

skal estertællendes af Postvæsenet, skulle fra Afsenderens Side være forsynede med 5 Segl, men behøve kun

at være forsynede med 2 Segl, naar der til Konvoluttering er benyttet de nye Konvolutter.

Gebühret for Postbeviser er 4 Dre pr. Stk.

D. Postanviisninger:

indtil 30 Kr. . . . . 8 Dre

over 30 — indtil 60 Kr. 16 —

" 60 — " 90 — 24 —

" 90 — " 120 — 32 —

" 120 — . . . . . 33 —

E. Postopkrævninger:

indtil 30 Kr. . . . . 12 Dre

over 30 — indtil 60 Kr. 24 —

" 60 — " 90 — 36 —

" 90 — . . . . . 48 —

foruden almindelig Porto af Brevet eller Pakken. Forsendelsen af Penge mellem Brevsamlingsstederne og nærmeste Postkontor kan ikke ske ved Postanviisning. Det er forbudt at indlægge Penge i ikke anbefalede Breve.

expulsi fuerunt ut ab ipso certi danorum re
ges communi quod vocabulo scoldunga in
cuparentur. Precurtebat igitur scoldo
nuntium complementum animi maceritate
conflictus quod gessit quos cum uix specta
torem etiam esse paciebatur. In quo anno in
tuis quod percursum obalinda saxonum regis fi
liam quam summe pulcherrimus inuicem postu
labat cum scato allamannie sacrapa ei
dem puella competitorum teutonum danorum
quod exercitum insperante expuacacione di
micauit interfecto quod eo omnem allemā
mannor gentem prouideat ducis sui in
teritu debellatam tributa lege choer
omnium. Omnia

en officiel kilde
i tie sammenhæng

Fremlagde
 Exempl. af
 Berl. Tidende
 Nr.
 201,202,203
 og Aalb.
 StiftsT No
 201,202,203
 indeholdende
 Bekjentg. Om
 Auktionens
 Afholdelse

Aar 1890 d. 14 Sept. for md. Kl. W. blev Børglum
 Herreds Justitsret Ref. sat paa den Gaardens Aar Næve til herved Evidens 7de Sprog
 Faen Foged af den ordl. Dommer og Skriver, 2de 21 Faen Næve.
 i Overvejelse af nedskrevne Vidner.
 hvor da foretoges:

Franspauktion var den Aar Næve til herved
 Gaard. af 1dragstue Aar No. 2de Sprog 2 21 Faen

i. v.

Indkom for paa Auktions Evidens af Aar No. 201, 202, 203
 og alle Ref. No. 201, 202, 203 indeholdende Bekj. om
 Auktionens Afholdelse.

Auktionsretten har været bejævningsret i de lokale Blade; inden
 Auktionsretten har været bejævningsret.

At ved det foretagne Auktionsdokumenter vil
 vedrørende være de stede paa Auktionsretten til Evidens
 for de lytterende - og alle Auktionsretten og Auktionsretten
 for Auktionsretten vil være paa Auktionsretten og Auktionsretten
 Auktionsretten vil være paa Auktionsretten og Auktionsretten
 mellem Auktionsretten og Auktionsretten og som indgaa 100% af de
 indkomne Auktionsretten vil være at indkomne indkomne Auktionsretten og
 Auktionsretten vil være at indkomne indkomne Auktionsretten og
 Auktionsretten vil være at indkomne indkomne Auktionsretten og
 Auktionsretten vil være at indkomne indkomne Auktionsretten og

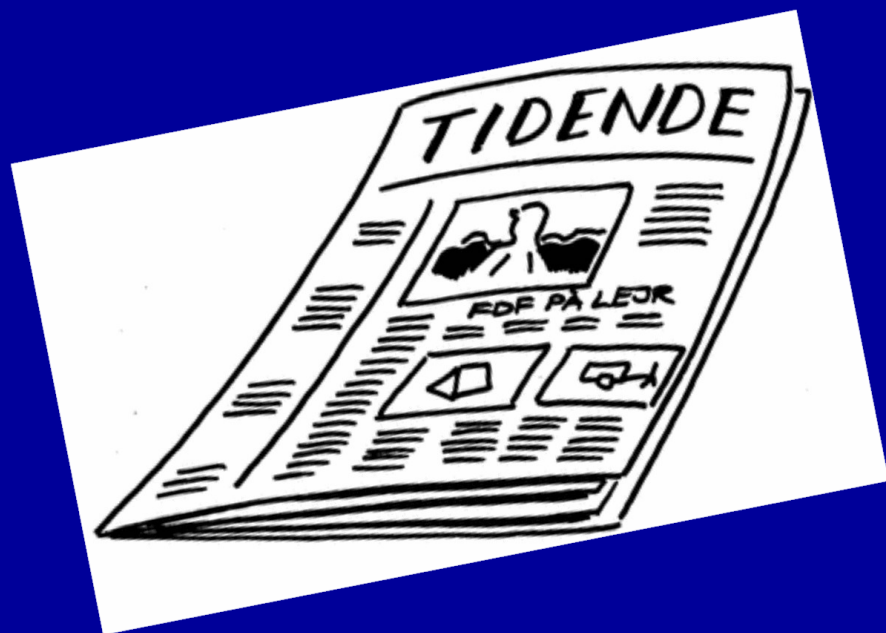
Børglum herred Auktionsprotokol 14/9 1900

Hvad er en avis?

Dagligt eller jævnligt udkommende trykt skrift, som bringer et blandet aktuelt indhold

Leverer almenheden nyheder om især offentlige anliggender, internationale forhold

En (vis) journalistisk bearbejdning

Et (dag) blad før 1848 opfylder sjældent alle et dagblads nuværende funktioner

Flyveblade Én historie

Flyveblad i
anledning af
Caroline Mathildes
ankomst til
København
november 1766

Naturkatastrofer, varsler,
fantastiske rejseoplevelser

"En Forskreckelig Oc sand bescriffuelse,
om mange Troldfolck: som ere forbrende
for deris Misgierninger skyld fra det Aar
1589 regnendis."

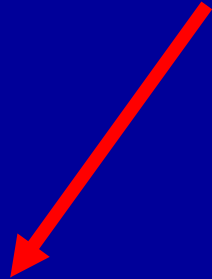
Allerførste "avis" i Danmark-
København 1634 til fnt. 1644

Ukendt navn

Intet er formentlig bevaret

Ugeavis, udgivet af Joachim
Moltke og Melchior Martzan

Europäische Wochentliche Zeitung

Fra 1657/58,
ugeavis på
tysk

Postvæsenets udvikling af
stor betydning (1624)

Inspiration fra Tyskland

Fra 1694:
2 ugentlige postforbindelser
fra Hamburg

De tidligste aviser ofte på
tysk (og til dels fransk)

Nordischer **Mercur** udgivet
af G. Greffinger

Mercur, gudernes
sendebud

Anders Christensen Bording

Den danske Mercurius

Meget tidlig københavnsk
avis, udkommet fra august
1666-juni 1691
PÅ VERS og PÅ DANSK

Her udgave fra
december 1671

Den Danske MERCURIUS

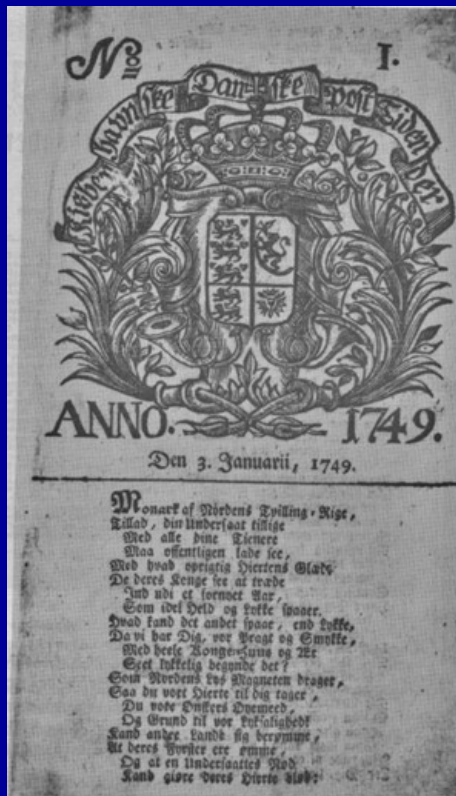
til den 1. Decembr. 1671.

Danmark.

- 1 **S**Om nu Lucina mild och gånstlig hafde været /
Och med en Arfve Prinds os lykkelig foræret /
Och alting Dromningen saa vel var gangen af /
Sig hendes Moder hjem igien paa reysen gaf.
Hans Mæstret med sin Her Broder och de Stoere
Reed self for hendes vogn i prættig stads och soere /
Och hende gaf gelend / der hun udfoer af Stad :
Saa de med Kjærlighed och Længsel skildes ad.
Och saa som hand / den Nat tilforne / loed for hende
Et kunstigt so: rne: verk och glædskabs Tid antænde:
Saa loed hand hende nu til lyst och velbefald
Kartover brumme frisk med deris Torden-Strald.
Haand-Hesse / Kynteri / Kar: sser och hvois meere /
Mand p' ener saadan særd och tog med at stæffeere /
En kunde tales skot. Iad det at sige snart:
Altingest ret tilgik med herlig stads och art.
Och givve Gud / at hun / for Aar til ende drifvoer /
Til lige saadan fryd af os indbøden blifvoer /
Och lige saa til freds och vel fornøet maae
Fra vortis Limber Egn igien til Hessen gaae.
- 2 De tvende Hertuger af Wirtenberg / som ere
Nos Daner Koning her / vel høn forundring bære
Bed den ny-sundne Jagt / hand har haft dennem paa /
Och sige: de til den ret aldrig lige saae. Bel

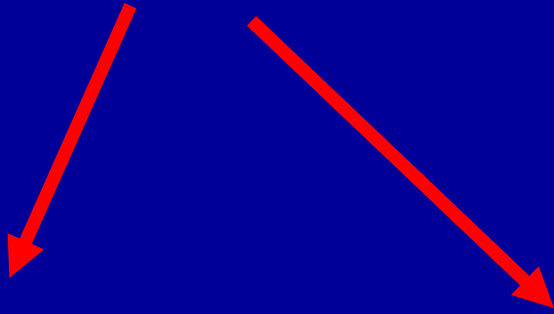
S Om nu Lucina mild och gånstlig hafde været /
Och med en Arfve-Prinds os lykkelig foræret /
Och alting Dronningen saa vel var gangen af /
Sig hendes Moder hjem igien paa reysen gaf.
Hans Masestæt med sin Her Broder och de Stoere
Reed self for hendes vogn i præctig stads och foere /
Och hende gaf gelend / der hun udfoer af Stad :
Saa de med Kjærlighed och Længsel skildes ad.
Och saa som hand / den Nat tilforne / loed for hende
Et kunstigt so:rne-verk och glædskabs Ild antænde :
Saa loed hand hende nu til lyst och velbefald

Kongen er Christian den 5. (1670-99), Dronningen er
Charlotte Amalie, arveprinsen er den senere Frederik
den 4., født 11/10 1671

Første nummer af det, der skulle blive til
Berlingske Tidende:
"Kiøbenhavnske Danske Post-Tidender" 1749

Privilegier

Indhold

Forsendelse

Mellem 1767-1815 oprettes
blade i de allerstørste
danske provinsbyer

Enevælden - Censur

Stiftstidender og Berlingske Tidende 1786 - 1904

Kundgørelsespligt for en lang række
offentlige meddelelser

Om autorisationer,
proklama, auktioner mm.

Antal af aviser

Hvor	1847	1913
Provinsen	23	128
Hovedstaden	8	19

Samlede antal avistitler (inkl. aflæggerblade)

1847: 31

1913: 261

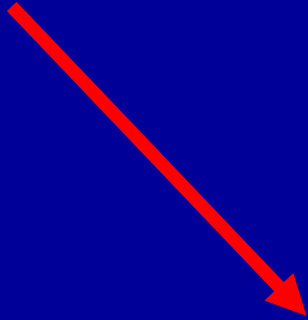
- Bedre journalistik
- Ml. 1850-75: Telegrafkabler
- Telefonen fra 1880erne
- Presseteknik. Først hurtigpressen, siden rotationspressen
- Rastklichéen
- Forbedringer i papirfabrikationen
- Omkostningerne

Aviserne får en klarere politisk farve

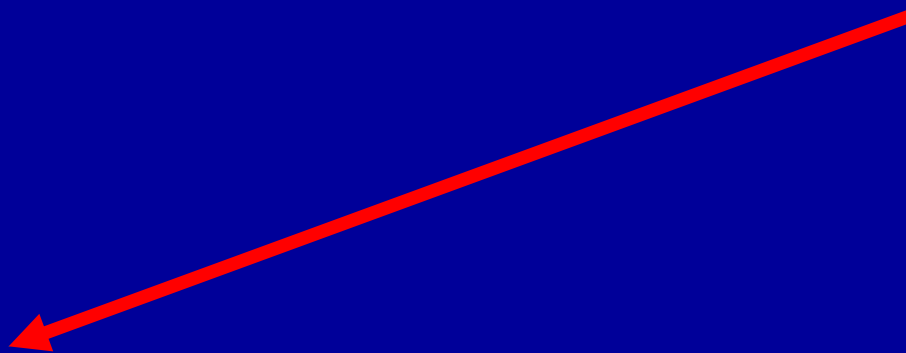
Flere lokalredaktioner

Sidetallene vokser

I stedet for 200-300
tryk i timen

1000 tryk i timen

Det var ikke længere
nødvendigt at
dublere sætningen

Pressens Radioavis fra 1926

I dag omkring 3 million lyttere
- Danmarks suverænt største
Nyhedsmedie

TV-Avisen

15. oktober 1965

Aftale med den trykte presse udløb 1964

Diskuteret blandt
faghistorikere

Supplement eller
selvstændig kilde?

Enormt omfang

Kilde til parti- og
gruppeopfattelser

Kilder til de begivenheder
de omtaler

Avisen som historisk kilde - begivenheder

HEISINGE

Ulykken under Roevognen. Parcellist Jens P. Larsen, Annisse Overdrev, der som omtalt i Forgaars blev alvorligt kvæstet under en Roevogn, havde det efter Omstændighederne godt i Gaar, oplyser man paa Sygehuset i Hillerød.

paa hans Lidelser.

Livsfarligt kvæstet under Roevognen.

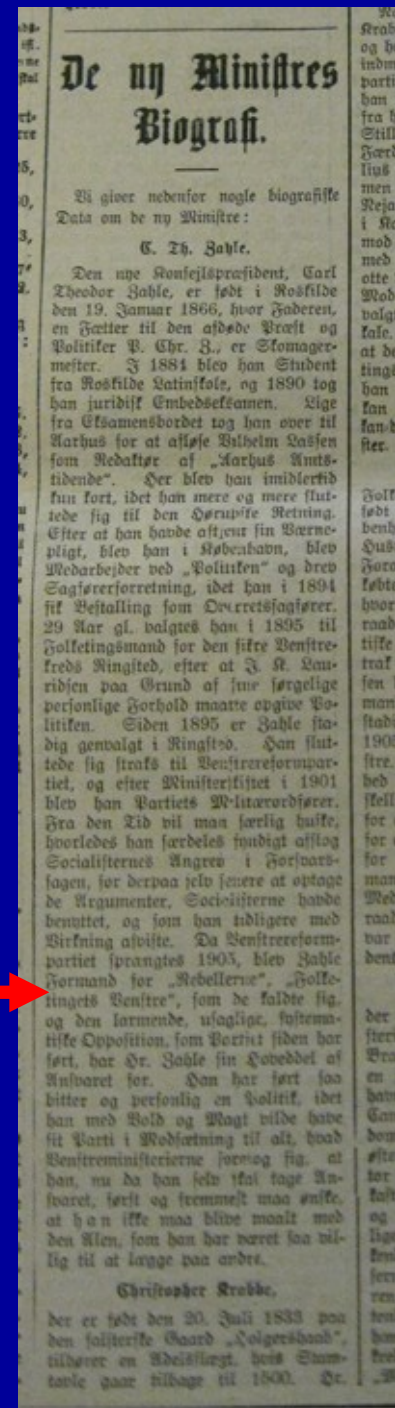
En styg Ulykke fandt Sted i Gaar Aftes ved 6-Tiden. Parcel- list Jens P. Larsen, Annisse Overdrev, kom kørende paa Mar- ken med et Læs Roer, da Hestene løb løbsk og tog Magten fra ham. Han faldt af Vognen, men holdt fast i Tømmerne. Herved kom han ind under den tungtlæssede Vogn, som gik over hans Bryst- kasse. Dr. Starcke kom kort efter Ulykken tilstede, og i Am- bulancen blev den haardt kvæste- de Mand bragt til Hillerød Syge- hus. Det er tvivlsomt, om han kan leve.

I Aftes ved 11-Tiden spurgte vi paa Sygehuset til den tilskade- komnes Befindende. Svaret lød:

Der er ingen Forandring siden Indlæggelsen, og der kan intet afgørende siges.

Frederiksborg Amts Avis (Oprindelige Venstre - reformpartiet)

"Da venstrereformpartiet sprængtes i 1905, blev Zahle Formand for Rebellerne og Folketingets Venstre, som de kaldte sig, og den larmende, usaglige, systematiske Opposition, som Partiet siden har ført, har Hr. Zahle sin Hoveddel af ansvaret for"

Sydsjælland

S	M	T	O	T	F	L
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	Kr. Frederik

Vejret.

Udsigt. Østlige Vinde, tildels
frost.

Bekendtgørelser.

Vor kære Fader,
pens Lærer M. A. T. Kann,
døde i Dag.

Valby, den 2. Marts 1916.

Hans Børn.

Begravelsen finder Sted Onsdag
den 8. Marts fra Fensmark Kirke
Kl. 12¹/₂.

M

E

N

Vejret
Udsigt Østlige vinde,
tildels Frost

Hvilke aviser
findes der?

POLITIKEN

---

den levende avis

Landsdækkende

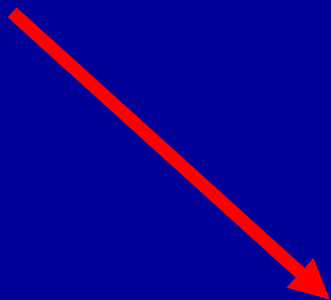
Regionale

Lokale/distriktsblade

Helsingør Dagblad

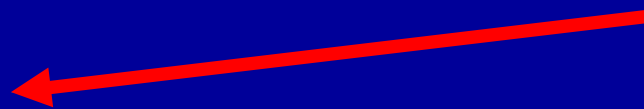
Jeg har en ane fra et sogn
omkring Thisted

Jeg vil gerne finde hendes
dødsannonce

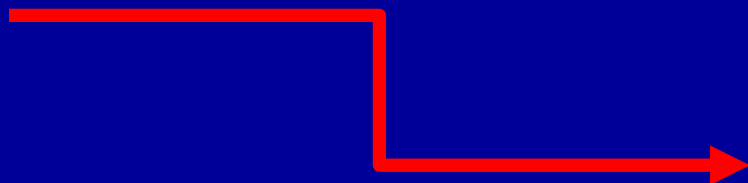
MEN - hvilke aviser er
udkommet på det
tidspunkt???????

Jette D. Søllinge og Niels Thomsen
fantastiske værk om danske aviser
og Jette D. Søllinges værk om
Lokalpressen

HåndbogEN om danske aviser

Kongeriget OG
de områder, der har været
danske rigsdele i de perioder,
hvor de har været danske

F.eks. Sydslesvigske,
Norge, Island,
vestindiske

Hvor finder jeg
aviserne?

Kongelige Bibliotek

Statsbiblioteket i Århus

Lokalarkiverne

Bibliotekerne (lokalsamlinger)

Aviserne selv

Her skal man være oprettet
som bruger for at kunne
bestille

Alt skal bestilles på forhånd

Originalaviser på
avislæsesalen i Skejby

Digitaliseringsprojektet for
ca. 32.000.000 avissider

Benyttelse af aviser på
avisredaktion

Berlingske Research

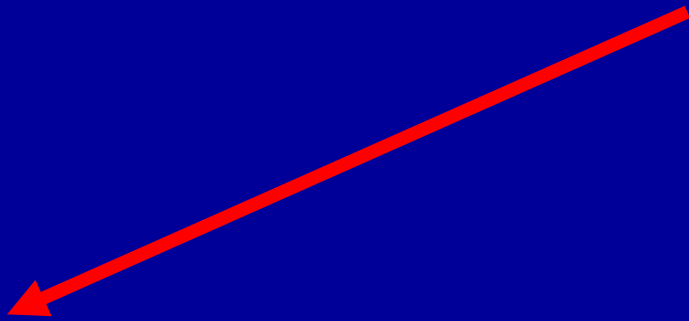
KundeCenter Politiken

Brugen af
aviser

Kernen i det hele

Der hvor aviserne er bedst

Rimelig præcis viden om

tid og **sted**

Jeg er slægtsforsker

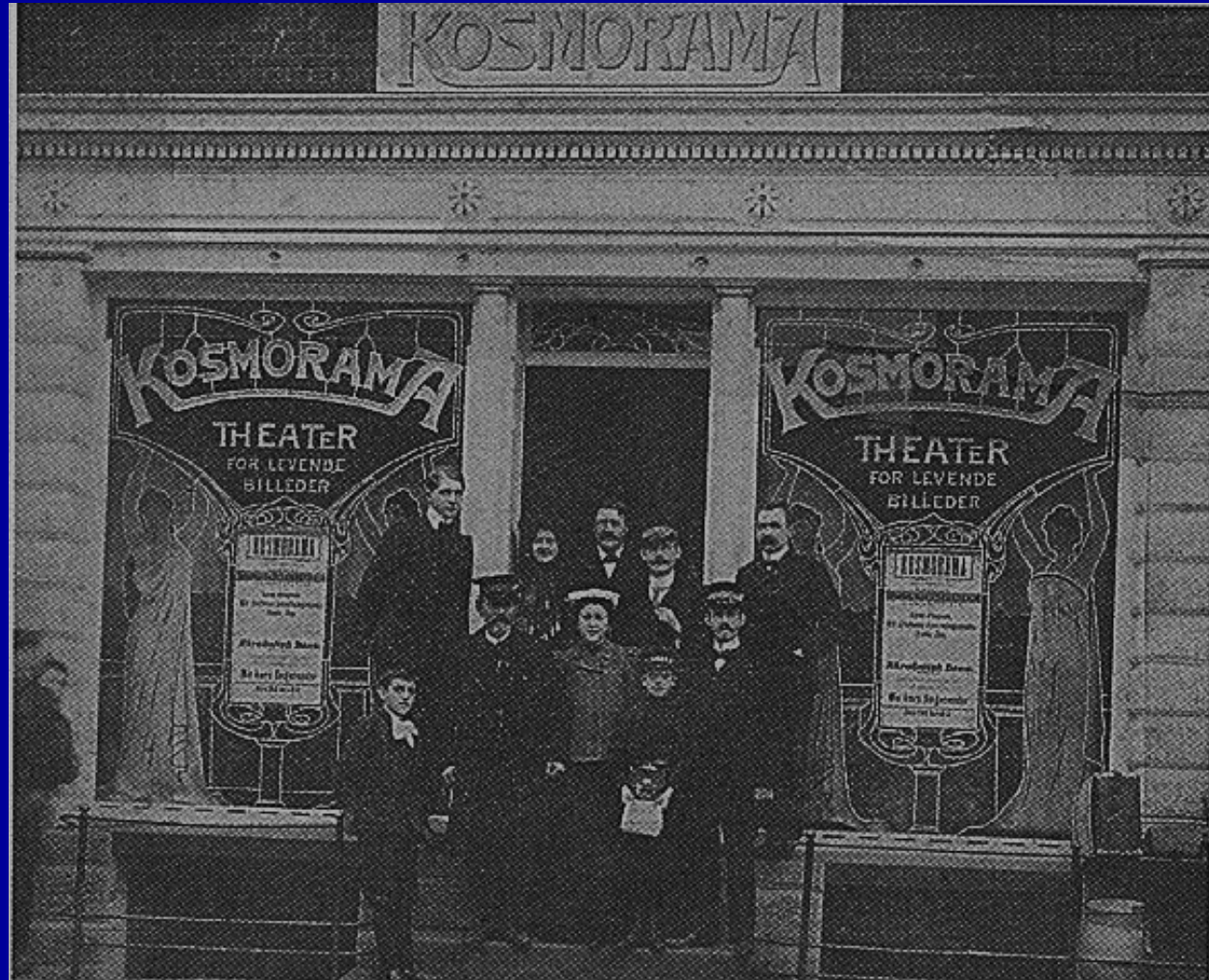

En af mine aner
døde 1887, jeg
vil gerne se
hans
dødsannonce

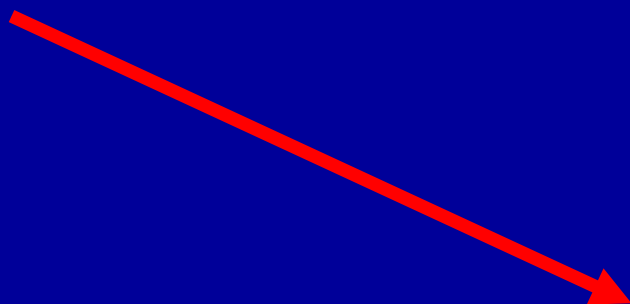
En af mine
aner havde
en butik i
Gilleleje
omkring 1930
-
annoncerede
han?

En af mine
aner omkom
ved en ulykke
ca. august 1942
- skrev de
noget i avisen
om ulykken?

Vejle fik sin
første biograf i
29/10 1906

Gennem aviserne kan vi danne os et indtryk af, hvilke muligheder de har haft

Dragør Posten

A vintage advertisement for 'Konfirmations-Habitter' (Confirmation Suits) priced at 18 Kr. The ad features a drawing of a man in a suit and is attributed to 'Jens Kjeldsen, Amagerbrogade 62, Tlf. Amager 6394.' The advertisement is framed by a decorative border of small dots. The text 'Konfirmations-Habitter' is written in a large, bold, serif font, with '18 Kr.' below it. The illustration shows a man in a light-colored suit with a dark tie and a pocket square, holding a hat. The name 'Jens Kjeldsen' is printed in a bold, sans-serif font at the bottom, with the address and phone number below it. The background of the ad is a light color, and the text and illustration are in black.

Helt tæt på de lokale forhold

Elektrisk lys i Lyngby Kirke

Yndet indhold

Under Maske.

Arbejdet efter en Summers
af
Gust Arneth.

Boordan det gik til, at jeg blev forlovet, lagde Majoren og Hrøg kankefuld Wsten af sin Cigar, saa, det gik saamænd meget naturligt til. En moderlig Veninde, jeg den Gang havde, paatog sig at hjælpe mig. De, mine Herrer, De sender jo nok fra Dets Garnisonsale disse andre Veninder, som er saa hjælpsomme, snart med Penge, snart med Forskjning og snart paa andre Maader. Min tog sig nu ikke af mig paa den Vis, men hun hjalp mig til min Livslykke, og det takker jeg hende for den Dag i Dag, samt hun ser langt er vandret uden.

Hun var det mest aparte Veninde, man kan tænke sig, egentlig

kalt en Original. Og hun var hun langtfra. En høj, ranglet Rønde-Rikke med graat, lidt parret Haar, Stemme som et Randfoll og Hænder som store som Skoofblade. Men til Trøds herfor virkede hun dog ikke frastøbende, thi ud af hendes Ansigt lyste en saadan Humør, en saadan Hjertensgodhed, at man derover rent glemte de usonne Træk.

Damen, hvis Navn var Adelsheid von Stettendorf, boede i G., hvor jeg den Gang saa i Garnison som Løjtnant. Vi havde regnet ud, at vi muligvis var en lille bitte Smule i Familie, og med dette Familiestab som Grundsaad byggede vi et Venstabs op, der varede til hendes Død. Jeg blev en happig Gæst i hendes nydelige Hjem og var lige vellet, enten jeg indsendt mig til Frosk eller i Mortningen lattede til de mærkværdigt nok, sentimentale Melodier, som hun loffede frem paa det føre gamle Klaver.

— Hvor mindes jeg ikke disse Aften-

timer, hvor Marset natten umærkeligt stude sig ind paa os, saa at til sidst kun Jiden i min Cigar var sønlig, og saa denne varme Maske, der ligesom blev udført med usonlige Hænder! Altid smaa uklede Melodier, men altid Melodier, der fandt Vej til Hjertet. Jo, jeg mindes det alt sammen.

Og De fortaar, mine Herrer, at der bestod et oprigtigt Venstabs mellem Fruen o. Stettendorf og mig, et Venstabs, som man ikke saa sjældent finder mellem ældre og unge, og som, naar det er, som det skal være, er til uoverdrlig Gavn for de unge.

Jeg var jels paa den Tid lidt melankolsk og modtagelig for sentimentale Indtryk, thi jeg havde fra min forrige Garnison medbragt et Hjerteskaar, som lod til ikke at ville læges. Min Veninde var ikke lange om at opdage, hvor Stoen troffede, og da hun udspurgte mig, aabnede jeg mit Hjerte for hende, det vil

lige, betroebe hende, hvad jeg ti kjendigt.

Hun fik at vide, at jeg bar en „bedelli“ Forelskelse til en Dige med tose Plejninger og Dine, men at jeg af en ond El var bleven forsat til en anden, nemlig uden at have tænnet saa lighed til et erklære hende min lighed. Og om jeg havde gjort tryk paa hende, vidste jeg ikke, den kunne var en lille, for Dame, ikke til at blive slag.

Fruen lattede deltagende mine Udgydelser, rystede nu a paa Hovedet, naar hun fandt blev for højtrende, og erklære det endelig for en kolossal Du at lasse sit Hjerte for Fødder en, der ikke forlod at vordtadt.

En Aften, da jeg som saa of lagde hende en Brev, fandt jeg i Jiddende paa sin Dablingsale Kaffeloustrøgen, optaget af a et Brev. Hun nittede til mig at afbrøde sin Læsning, meden

Eller til
brug for...

Den gode

h... i

SØG I ALT AVISER RADIO TV REKLAMEFILM INFO LOG IND

M=DI_STREAM

Søg i Statsbibliotekets mediesamlinger

Søg

Søg kun i det, du har adgang til.

HVOR FINDER JEG AVISERNE?

Mediestream indeholder nu også aviser. Klik på "Aviser" øverst for at søge i dem. Se en gennemgang over de digitaliserede aviser. Flere eller flere aviser kommer i de kommende år. Læs om adgang til aviserne.

HVORDAN FÅR JEG ADGANG?

Alle kan søge i oplysninger om de enkelte udvælgelser, aviser og reklamer. På Statsbiblioteket, Det Kongelige Bibliotek og Det Danske Filminstitut kan man se og lytte til materialet. Læs mere om andre muligheder.

MEDIE-STREAM

www.statsbiblioteket.dk

Digitaliserings-projekt

Søgbart

Nu: 4.200.000 avissider

Mål: 32.000.000 avissider

Dragør Lokalhistoriske
Arkiv

AB 17.4.1914

natten til fredag med brandte
gæster P. Chr. Christensen gået i
SHM

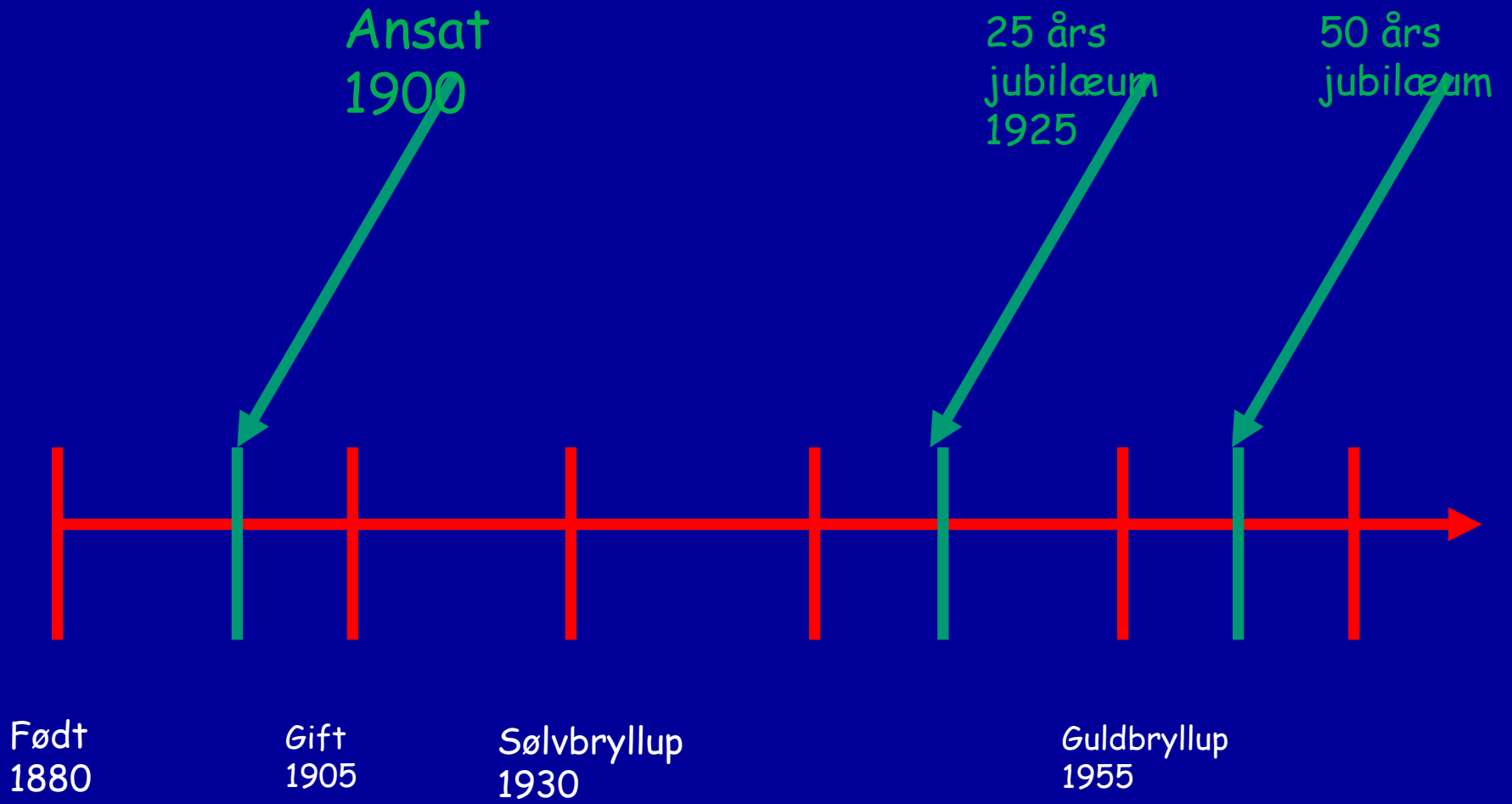
Hordgården 33 matr. nr. 28

Kartotek til lokalaviser

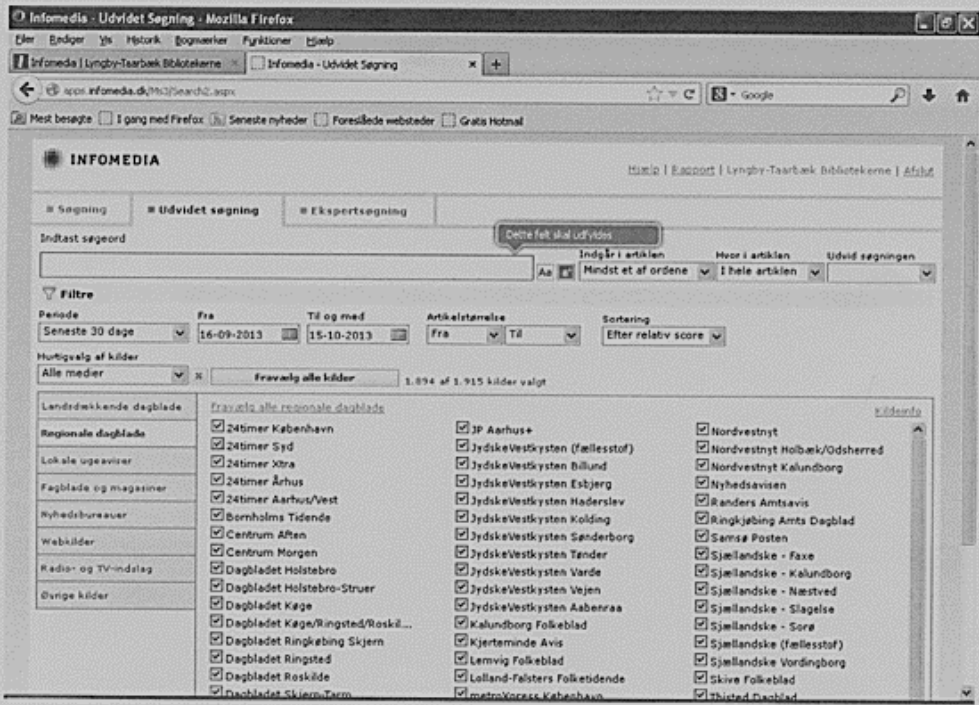

Hjælpemidler PÅ læsesal ØST

INFOMEDIA
fra ca. 1990

Lidt inspiration

LARS BLACH POULSENS
BEGRAVELSE

Da Lars
Blachs kom
ind som soldat

Distribution

Jobannoncen

Skal vi tage i byen - annoncer i Thisted
amts Tidende onsdag 16/10 1946

Pariserhaven på hotel Aalborg i Thisted

Foredrag om
jødefolket og
Palæstina (fredag)

Møde på Hotel Royal om
Ungdomsskolearbejdet
(fredag)

FREM bal på
Hotel Aalborg
(lørdag)

Andespil
Grand Hotel
(fredag)

Dans og bal i
restaurant
Markedshallen
(fredag og lørdag)

Udstilling om husholdning
mm, Thisted afholdshotel
med foredrag (fredag og
lørdag)